

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Geçiş Dönemi Başladı

Net Sıfır Sanayi Yasası Müzakereleri Devam Ediyor

AB Revize Enerji Verimliliği Direktifini ve Yenilebilir Enerji Hedefini Yayınladı

Yenilebilir Enerji ve İstihdam 2023 Raporu Yayımlandı

AB Ülkeleri Euro 7 Emisyon Standartlarını Belirledi

Avrupa Komisyonu Mikroplastik Kullanımına Kısıtlama Getiriyor

AB, Çin Elektrikli Araç İthalatına Yönelik Sübvansiyon Soruşturmasını Başlattı

Uluslararası Enerji Ajansı Yeni 'Net-Sıfır Yol Haritası' Raporunu Yayınladı

Türkiye SKDM'den En Çok Etkilenecek Ülkelerin Başında Geliyor

BDDK Yeşil Varlık Oranı Tebliğini Kamuoyunun Görüşüne Sundu

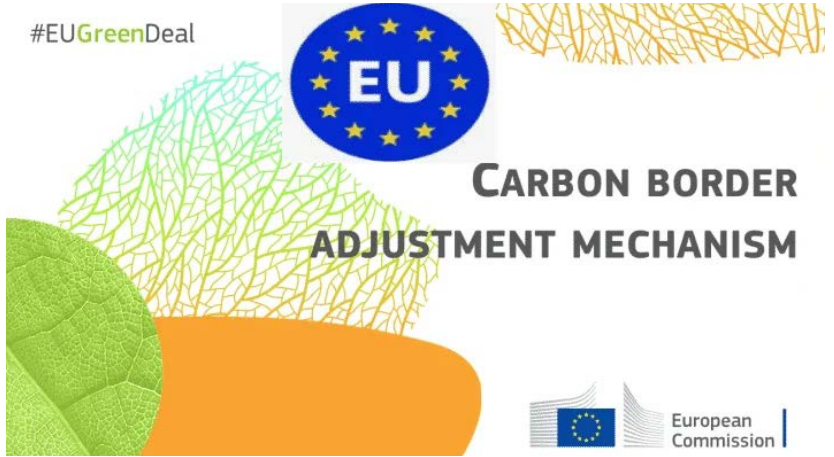
Taksonomi Çerçeve Dokümanı Yayımlandı

Karbon Vergisinin Çevre Projelerinde Kullanılması Tercih Ediliyor

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

#EUGreenDeal

AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Geçiş Dönemi Başladı

Avrupa Birliği'nin iklim değişikliği ile mücadelede sera gazı azaltım amaçlarına ulaşmak üzere tasarladığı temel araçlardan olan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) geçiş dönemi 1 Ekim 2023 itibarıyla başlamış olup 31 Aralık 2025 tarihine kadar devam edecektir.

T.C. Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı tarafından SKDM'ye ilişkin (AB) 2023/956 sayılı Tüzük'ün gayriresmî çevirisi yayımlandı, çeviri metnine bu [bağlantıdan](#) ulaşılabilmektedir.

Ticaret Bakanlığı tarafından SKDM İhtisas Çalışma Grubu bünyesinde gerçekleştirilen demir çelik, alüminyum ve çimento sektörü bilgilendirme sunumlarına [bu bağlantıdan](#) ulaşılabilmektedir.

Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan rehber, eğitim materyalleri ve excel tablosuna bu [bağlantıdan](#) erişilmektedir. Ayrıca, çimento, demir ve çelik, alüminyum, gübre, elektrik ve hidrojen sektörleri ile ilgili önemli noktaları içeren bilgi formlarına [bağlantıdan](#) ulaşılabilmektedir.

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular>

devamı s.2

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/data/6523def013b87605808be37f/AB%20B%C3%BClteni%20Say%C4%B1%202.pdf>

AB SKDM Geçiş Dönemi

Geçiş dönemi süresince, SKDM Tüzüğü'nün EK-1'inde listelenen tüm ürünler için, üçer aylık dönemler itibariyle gerçekleşen ithalata yönelik olarak ilgili ürünlerdeki gömülü emisyonlar ve söz konusu gömülü emisyonlar için menşe ülkesinde ödenmiş karbon ücretleri raporlanacaktır. Geçiş döneminde ilk rapor 1 Ekim-31 Aralık 2023 döneminde gerçekleşen ithalat için 2024 yılı Ocak ayı içinde, 31 Ocak tarihine kadar sunulacak olup raporlamayı AB'de yerleşik ithalatçı veya dolaylı gümrük temsilcileri yapacaktır. Bu dönemde toplanan veriler, 1 Ocak 2026 sonrasında başlayacak, mali yükümlülükleri de içeren ana uygulama dönemindeki kuralların netleştirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

Raporlanacak gerçekleşen emisyon verilerini ise ilgili ürünü üreten AB-dışı ülkelerdeki üretici tesisler sağlayacaktır. Bu kapsamda, emisyon izleme ve raporlama esasları SKDM'nin Geçiş Dönemi Uygulama Yönetmeliği ve rehber dokümanlarla ortaya konulmuştur. Hesaplamayı ve AB'deki ithalatçılar ile diğer ülkelerdeki üreticiler arasındaki veri değişimini kolaylaştırmak üzere kullanımı isteğe bağlı bir excel şablonu da Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanmıştır.

Net Sıfır Sanayi Yasası Müzakereleri Devam Ediyor

Avrupa Parlamentosunda Net Sıfır Sanayi Yasası taslağına ilişkin müzakereler devam etmektedir. Taslağına ilişkin 25 Ekim 2023 tarihinde Sanayi Komitesi üyeleri tarafından oylama yapılacak olup; taslak mevzuatın amacı, net sıfır projelerin seçim kriterleri ve izinlerin verilmesine ilişkin tarihler gibi metnin ana unsurlarından birçoğunda mutabakat sağlanmıştır.

Diğer taraftan, Avrupa Parlamentosundaki siyasi gruplar tarafından net sıfır teknolojilerde yıllık ihtiyacın %40'ının 2030 yılına kadar Avrupa'da üretiminin sağlanması hedefinin yanı sıra, bu teknolojiler için 2030 yılına kadar küresel talebin %25'inin de AB'de üretilmesi hedefinin eklenmesi talep edilmektedir. Öte yandan, Net Sıfır Sanayi Yasası metninin rapörtörleri tarafından nükleer de içerecek şekilde "net sıfır" teknoloji listesinin genişletilmesi önerisinin yanında 8 adet stratejik teknoloji listesinin bulunmasına ilişkin tartışmalar bulunmaktadır.

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/data/6523def013b87605808be37f/AB%20B%C3%BClteni%20Say%C4%B1%202.pdf>

Detaylı Bilgi: <https://ticaret.gov.tr/data/6523def013b87605808be37f/AB%20B%C3%BClteni%20Say%C4%B1%202.pdf>

AB Revize Enerji Verimliliği Direktifini ve Yenilebilir Enerji Hedefini Yayınladı

Revize Enerji Verimliliği Direktifi 20 Eylül 2023 tarihli ve L 231 sayılı AB Resmi Gazetesinde yayımlanmış olup, yayımından 20 gün sonra yürürlüğe girecektir. Temel değişiklikler arasında nihai enerji tüketimini 2030 yılına kadar %11,7 oranında azaltmak, 2024- 2030 yılları arasında yıllık enerji tasarrufunu ortalama %1,49 oranında arttırmak ve sosyal konulara öncelik vermek gibi hedefler yer almaktadır. Diğer taraftan, kamu sektöründe enerji tüketimini %1,9 oranında azaltma, bina yenileme yükümlülüklerini genişletme ve işletmeler için enerji yönetim sistemlerini teşvik etme gibi hedefler de yer almaktadır.

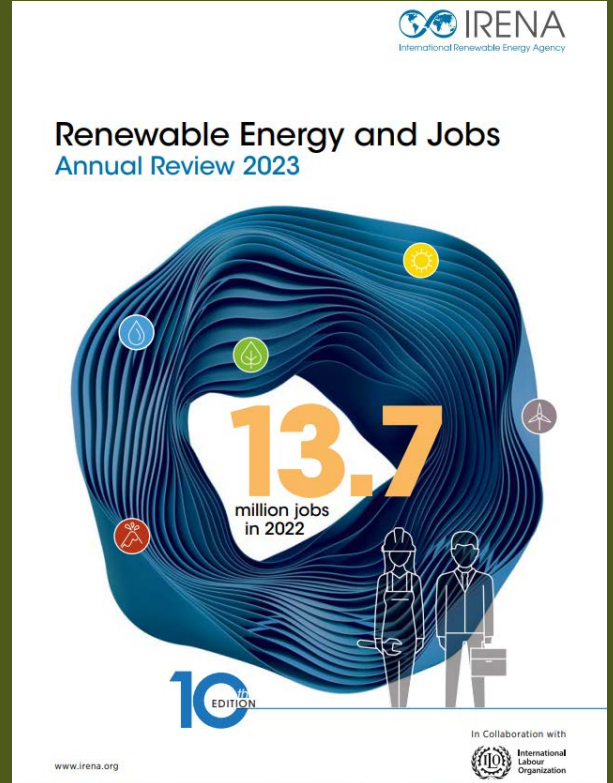
Avrupa Komisyonu, güncellediği Yenilenebilir Enerji Direktifi ile ilgili anlaşması ile Avrupa Birliği'nin (AB) 2030 yılı için bağlayıcı yenilenebilir enerji hedefini %32'den %42,5'e yükseltti. Uygulamada bu, AB'de yenilenebilir enerjinin mevcut payını neredeyse iki katına çıkaracak.

Bu bağlamda AB, 2035 yılına kadar çevreyi kirleten yeni araçları aşamalı olarak kullanımdan kaldıracak. Aynı zamanda şarj altyapısını ve karayolu taşımacılığı, nakliye ve havacılıkta alternatif yakıtların kullanımını güçlendirecek.

Yenilenebilir Enerji ve İstihdam 2023 Raporu Yayımlandı

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı (The International Renewable Energy Agency, IRENA) tarafından yayımlanan "Yenilenebilir Enerji ve İstihdam 2023 Raporu"na göre, temiz enerji sektörü, dünya genelinde enerji dönüşümünün hızlanması ve sektördeki istihdamda önemli bir artışın gerçekleşmesiyle 2022 yılında büyümeye devam etti. Küresel yenilenebilir enerji kapasitesi geçtiğimiz yıl 295 gigavattlık bir artışla toplam 3,372 gigavata ulaştı. 2022 yılında temiz enerji sektöründe çalışanların sayısı ise bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 8 artarak 13,7 milyon kişiye ulaştı. Raporunda, temiz enerji sektöründe gerçekleşen istihdam artışının gelecekte de devam edeceği ve 2030 yılına gelindiğinde sektörde çalışan sayısının 38 milyonu bulabileceği belirtiliyor. Ayrıca diğer enerji dönüşümü teknolojilerinde de istihdamın 74 milyon 200 bine ulaşması bekleniyor.

Detaylı Bilgi: <https://www.isoyesilblog.com/kuresel-yenilenebilir-enerji-kapasitesi-ve-istihdam-artisi-suruyor/>

Detaylı Bilgi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/25/euro-7-council-adopts-position-on-emissions-from-cars-buses-and-trucks/>

AB Ülkeleri Euro 7 Emisyon Standartlarını Belirledi

Avrupa Konseyi tarafından içten yanmalı motora sahip araçlara daha katı emisyon kuralları getirecek Euro 7 standartlarına ilişkin ortak pozisyonlar belirlendi. Üye ülkeler ve Avrupa Parlamentosu (AP) arasında müzakere edilerek son halini alacak düzenlemeye göre;

- Euro 7 ile ilk defa otomobil, kamyonet ve ağır vasıtaların emisyonları tek bir yasal düzenleme çerçevesinde azaltılacak.
- Ağır vasıtaların emisyon sınırları Euro 6'ya kıyasla daha da düşürülecek ve bu araçların test koşulları güncellenecek. Euro 7, şehir içi otobüslere ilişkin özel hükümler de içerecek.
- Hafif ticari araçlara yönelik mevcut emisyon sınırları ve test koşulları korunacak.
- Binek otomobiller ve kamyonetlere yönelik test koşulları ve emisyon sınırları Euro 6'da belirlendiği şekilde uygulanacak.
- Euro 7, fren ve lastiklerden kaynaklanan parçacıklar gibi egzoz dışı emisyonlara yönelik sınırlar belirleyecek.
- Elektrikli otomobillerde pil dayanıklılığına yönelik minimum performans gereklilikleri de Euro 7 kapsamına dahil olacak. Araç kullanım ömrüne ilişkin daha sıkı koşullar getirilecek.

Avrupa Komisyonu, kimyasal mevzuatı REACH yönetmeliği kapsamında, ürünlerde mikroplastik kullanımını ciddi şekilde kısıtlayan yeni bir düzenleme çıkarmaya hazırlanıyor. Buna göre kasıtlı olarak eklenen mikroplastikler ile mikroplastik salınımına neden olan ürünlerin satışı yasaklanıyor. Kısıtlama kapsamına giren ürün örnekleri:

- yapay spor yüzeylerinde kullanılan granüler dolgu malzemeleri,
- kozmetik ürünlerinde kullanılan peeling gibi ürünler,
- deterjanlar, yumuşatıcılar, simler, gübreler, oyuncaklar, ilaçlar ve tıbbi cihazlar

Düzenlemenin mikroplastik tanımı ise, organik, çözünmeyen ve (biyolojik) bozunmaya direnç gösteren beş milimetreden küçük tüm sentetik polimer parçacıklarını kapsamaktadır.

AB yetkilileri bu düzenlemeyle birlikte, önümüzdeki on yılda yaklaşık yarım milyon ton mikroplastığın doğaya salınmasının önüne geçilebileceğini öngörüyorlar.

Avrupa Komisyonu Mikroplastik Kullanımına Kısıtlama Getiriyor

Detaylı Bilgi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4581

AB, Çin Elektrikli Araç İthalatına Yönelik Söbvansiyon Soruşturması Başlattı

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen tarafından 13 Eylül 2023 tarihinde açıklanmış olan Çin'den ithal edilen elektrikli araçlara yönelik söbvansiyon soruşturması, 4 Ekim 2023 tarihinde resmi olarak başlatılmıştır. Soruşturma öncelikle Çin'deki akülü elektrikli araç tedarik zincirlerinin yasadışı söbvansiyondan faydalanıp faydalanmadığını ve bu söbvansiyonun AB akülü elektrikli araç üreticilerine zarar verip vermediğini veya yol açma tehdidinde bulunup bulunmadığını belirleyecektir. Her ikisinin de doğru olması durumunda soruşturma AB'deki elektrikli araç ithalatçıları, kullanıcıları ve tüketicileri üzerinde olası sonuçlarını ve etkisini inceleyecek olup, soruşturma bulgularına göre Avrupa Komisyonu Çin'den akülü elektrikli araç ithalatına telafi T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü 7 edici vergi uygulayarak ortaya çıkan haksız ticari uygulamaların etkilerini gidermenin AB'nin çıkarına olup olmadığını belirleyecektir.

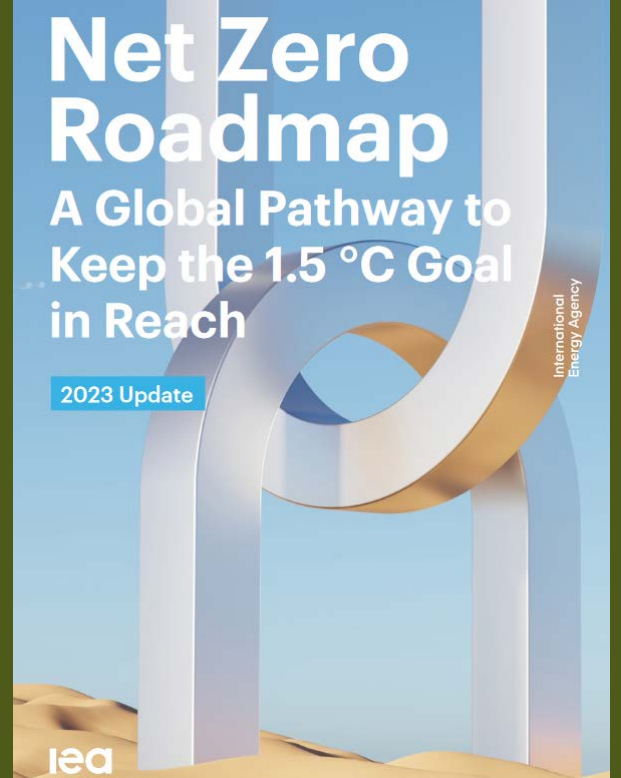
Detaylı Bilgi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4752

Uluslararası Enerji Ajansı Yeni 'Net-Sıfır Yol Haritası' Raporunu Yayımladı

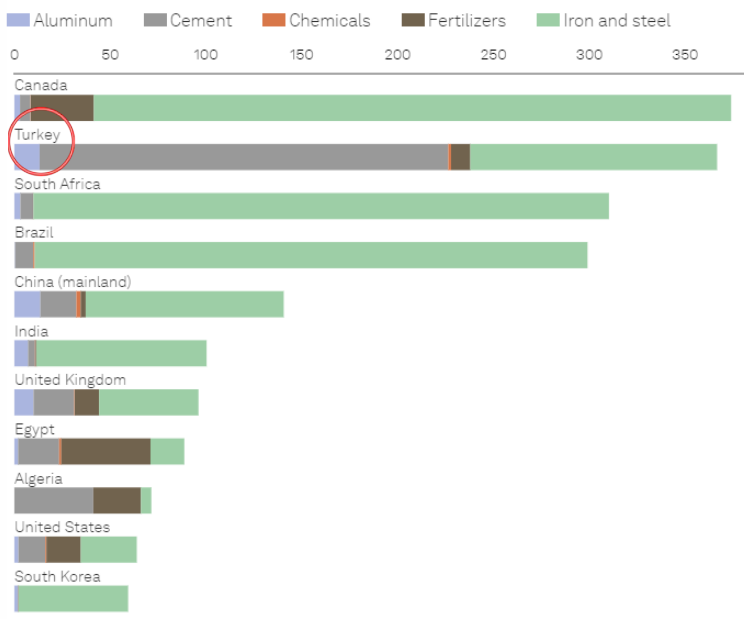
Uluslararası Enerji Ajansı tarafından enerji sektörünün 2050 yılına kadar net sıfır CO2 salımı hedefine nasıl ulaşacağına dair güncellenmiş bir yol haritası sunan "Net Zero Roadmap" isimli rapor yayımlandı.

Rapora göre, mevcut teknolojilerle, 2030'a kadar gereken emisyon azaltmalarının %80'inden fazlası sağlanabiliyor. Elektrikli araç ve ısı pompası teknolojileri 2030'a kadar emisyon azaltmalarının beşte birinde rol oynarken, piyasada olmayan yeni teknolojiler, 2050 yılına kadar emisyon azaltmalarının neredeyse yarısını sağlıyor. 2023'te temiz enerjiye 1,8 trilyon USD yatırım yapılması bekleniyor. 2030'lu yılların başına kadar bu miktarın 4,5 trilyon USD'ye çıkması gerekiyor. Net-sıfır senaryo, fosil yakıtların talebini 2030'da %25, 2050'de ise %80 azaltmayı hedefliyor.

Detaylı Bilgi: <https://www.iea.org/reports/net-zero-roadmap-a-global-pathway-to-keep-the-15-0c-goal-in-reach>

Volume of CBAM-covered products by metric ton, 2026-2040

Data as of Feb. 24, 2023.
Source: S&P Global Commodity Insights.
© 2023 S&P Global.

Kaynak: <https://www.spglobal.com/esg/insights/featured/special-editorial/eu-carbon-border-adjustment-mechanism-to-raise-80b-per-year-by-2040>

Türkiye SKDM'den En Çok Etkilenecek Ülkelerin Başında Geliyor

S&P Global Commodity Insights tarafından hazırlanan çalışmaya göre, Türkiye Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'na (SKDM) giren toplam ürün kapsamı açısından Kanada'dan sonra ikinci sırada yer alıyor. Türkiye, ürün başına düşen emisyon miktarı açısından birçok ülkeye kıyasla daha avantajlı olmasına rağmen, AB'ye coğrafi olarak yakın olmamız ve şirketlerimizin AB'li şirketlerin tedarik zincirlerinde güçlü bir şekilde yer alması nedeni ile SKDM'den etkilenme oranı artıyor.

Çalışmanın bulguları, AB'nin SKDM kapsamında 2040 yılına kadar 80 milyar dolardan fazla gelir elde edeceğini gösteriyor. SKDM etkileri, karbon fiyatı seviyelerine ve üretim karbondioksit yoğunluğuna bağlı olarak ülkeden ülkeye farklılık gösteriyor. Buna göre, her ne kadar Türkiye, SKDM kapsamına giren ürün miktarı (tonajı) açısından ikinci sırada olmasına rağmen, en yüksek küresel emisyon yoğunluğuna sahip sektörler olan demir-çelik sektörü ihracatı diğer sektörlerle göre göre düşük olduğundan Türkiye'nin SKDM kapsamındaki emisyon hacminin Brezilya ve Güney Afrika'ya göre düşük kalacağı tahmin edilmektedir.

BDDK, bankaların faaliyetlerinde sürdürülebilir finansmana katkısını ölçmek amacıyla tasarladığı "Yeşil Varlık Oranı Tebliğ Taslağı"nın kamuoyunun görüşüne sundu.

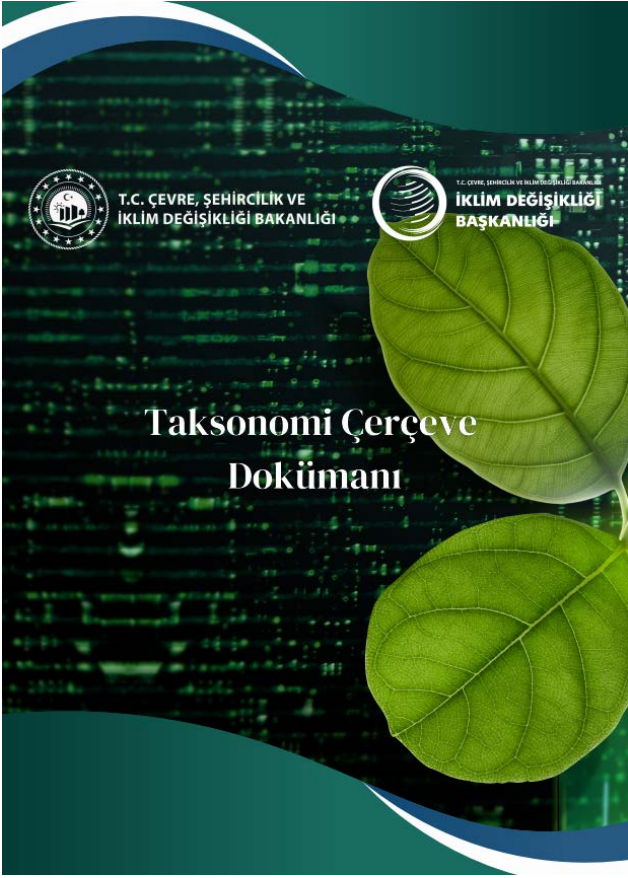
Bankaların çevresel sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin finansmanına katkısının ölçümü için belirlenen yeşil varlık oranı ve diğer anahtar performans göstergelerinin hesaplanması ve raporlanmasında kullanılacak olan Tebliğ kriterleri büyük oranda AB Taksonomisi baz alınarak hazırlandı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlık çalışmaları yürütülmekte olan ulusal taksonominin yürürlüğe girmesinin ardından Tebliğde değişiklik yapılması planlanıyor.

Detaylı Bilgi: <https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1195>

BDDK Yeşil Varlık Oranı Tebliği Taslağını Kamuoyunun Görüşüne Sundu

Taksonomi Çerçeve Dokümanı Yayımlandı

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Taksonomi Çerçeve Dokümanı yayımlandı. Dokümanda, AB Taksonomisi ve sürdürülebilirlik raporlamaları, Türkiye'nin iklim değişikliği ve mücadelesi ve ülkemizde yürütülen taksonomi hazırlık faaliyetlerine yer verilmiştir.

Çerçeve dokümanında, Türkiye'nin iklim hedefleri doğrultusunda kullanılacak Ulusal Taksonomi konusunda teknik kapasitenin güçlendirilmesi amacıyla yürütülen "Türkiye'de Raporlama Kılavuzlarının Hazırlanması ve Yeşil Taksonominin Potansiyel Kullanıcılarının ve Faydalanıcıların Belirlenmesi" projesi ve Ulusal taksonomi hazırlanmasına yönelik çalışmalar paylaşılmıştır. Sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada sürdürülebilir aktivitelerle ilgili şeffaflığın sağlanması amacıyla Taksonomi Teknik Uzman Grubu'nun kurulduğu belirtilmiştir.

Detaylı Bilgi için:

[https://iklim.gov.tr/db/turkce/projeler/files/Taksonomi%20%C3%87er%C3%A7eve%20Dok%C3%BCman%C4%B1\(2\).pdf](https://iklim.gov.tr/db/turkce/projeler/files/Taksonomi%20%C3%87er%C3%A7eve%20Dok%C3%BCman%C4%B1(2).pdf)

Küresel iklim değişikliğine neden olan seragazi emisyonlarını fiyatlandırarak düşük karbon ekonomisine geçişi destekleyen ve iklim kriziyle mücadelede büyük önem taşıyan karbon vergisi, toplumsal desteğin düşük olması nedeniyle, siyasi olarak güçlükle uygulamaya konabiliyor. Tüm dünyada, az sayıda ülke tarafından ve düşük seviyede uygulanıyor.

Henüz karbon vergisi uygulaması bulunmayan Türkiye'de de durum benzer şekilde: Bu konuda Türkiye'de yapılan bir araştırmaya katılanların dörtte biri, karbon vergisinden elde edilecek gelirin, yenilenebilir enerjiden elektrik üretilmesi için kullanılmasını tercih ediyor. Vergi gelirlerinin nereye harcanacağını belirsiz tutulmasını ve gelirlerin doğrudan bütçeye tahsis edilmesini isteyenlerin oranı ise yalnızca %2,5.

Bireyler Karbon Vergisinin Çevre Projelerinde Kullanılmasını Tercih Ediyor

Detaylı Bilgi için: <https://www.iklimhaber.org/toplum-karbon-vergisinin-cevre-projelerinde-kullanilmasini-destekliyor/>